

Frösåkers Hembygdsförening

MEDLEMSBLAD

HÖSTEN 2000

ÖSTHAMMAR

Ordföranden har ordet:

Hembygdsföreningens styrelse hade ett sammanträde i september för att utvärdera den gångna sommaren och planera för framtiden. Vi kunde konstatera att det mesta hade gått enligt planerna, och att stadsvandringarna som vanligt varit populära. Sommarens väder var ju inte det bästa, och någon torsdagskväll hände det nog att hotande regn skrämde bort en del vandrande. Men sedan Östhammars Nyheter varit med på en av vandringarna och publicerat en mycket uppskattande artikel, blev det nästan folkvandring torsdagen därpå! Kaffekokerskorna i Löflingska gården fick bottenskrapa frysboxen på bullar, men det räckte till alla som ville ha kaffe. Puuh - en sådan rolig kväll! Tilläggas kan att de annonserade stadsvandringarna inte är de enda. Det händer ofta att olika sammanslutningar ber om att få en guidad vandring, Så länge föreningen har några som kan ställa upp på att ge denna service går det bra. Men vi borde ha några reserver att sätta in. Kanske just Du skulle kunna bli en sådan?

IW



Östhammars gatunamn.

En av de längsta gatorna i Östhammar heter Albrektsgatan. Den har fått namn efter kung Albrekt av Mecklenburg, som år 1368 gav Östhammar förnyade stadsprivilegier. Vem som ursprungligen grundade staden och när det skedde är det ingen som vet. Möjligen kan man sluta sig till att Östhammar fanns som stad redan på 1100-talet. Men det var alltså Albrekt som satte sitt namn på det dokument som säkert gjorde Östhammar till stad.

Vem var han, Albrekt, och vad gjorde han mer än att skriva på ett för oss viktigt dokument?

Han föddes i Mecklenburg i norra Tyskland som son till hertigen där. Hans mor var halvsyster till den som sedan blev kung Magnus Eriksson. Sverige var under 1200-och 1300-talen ett oroligt land., där olika personer stred om kungamakten och rikets stormän i sin tur stred mot en i deras tycke alltför stark kungamakt. Det var i detta sammanhang som Albrekt kom in i bilden. En grupp stora jordägare kontaktade Albrekt och hans far hertigen och bad om hjälp att kväsa kung Magnus Eriksson. Tack vare sitt släktskap med den svenska kungaätten ansågs de lämpliga. Far och son från Mecklenburg inledde ett erövringståg mot Sverige och intog Stockholm 1363. I februari året därpå utropades Albrekt till svensk kung på Mora sten.

Han satt dock inte särskilt säkert på tronen, eftersom kung Magnus och hans anhängare försökte återta makten flera gånger. De lyckades inte. Under dessa fejder led allmogen svårt men stormännen tillskansade sig mer och mer jord och därmed makt. De avtvingade Albrekt en försäkran om att endast svenskar och inga tyskar skulle sitta i hans råd. Kungen försökte kringgå bestämmelsen, vilket gjorde stormännen rasande. I kraft av sitt ekonomiska överläge tvingade de till sig alltmer inflytande. Då den störste jordägaren av dem alla, Bo Jonsson Grip, dog försökte kung Albrekt återta

sin makt. Men då sökte stormännen hjälp hos drottning Margareta i Danmark.. I ett stort slag på Åsle mosse i Västergötland besegrades Albrekts här. Han själv sattes i fängelse. Han frigavs efter sex år mot löftet att betala en stor lösensumma. De rika hansestäderna i norra Tyskland betalade lösen för Albrekt, men fordrade återbetalning inom tre år. Hans anhängare hade ännu makt över Stockholm, och staden sattes i pant som garanti för återbetalningen. Men de tre åren gick utan att Albrekt lyckades få ihop tillräckligt med pengar. Då överlämnades staden till drottning Margareta, och vi har hunnit till år 1398.

Albrekt levde under resten av sitt liv som hertig av Mecklenburg och dog år 1412. I 26 år var han Sveriges kung. Som vi förstår var det i stort sett ganska oroliga år. Men en gång i mars år 1368 satt han i alla fall i lugn och ro i Enköping och undertecknade dokumentet som gjorde Östhammar till stad. Dessutom hälsade han på i staden en gång år 1383 och undertecknade då ett brev som tillät "byamännen" i Östhammar att ha torgdag varje lördag och marknad en gång om året. Sexhundra år efteråt, i ett mera fredligt sekel, kom hans minne att befästas i ett gatunamn och på en minnessten i hembygdsparken. IW

Engagerade utställningsvärdar söks - kom med i vår cirkel!

Ett besök i vår välordade hembygdsgård ger viktiga kunskaper om Östhammars historia. Tack vare samlingarna, iordningställda av Tor Schram redan 1925, kan vi lära mycket om liv och näringar på orten. I samband med stadsvandringarna sommartid gör Ingrid Schram outplånliga minnen hos besökarna tack vare sitt personliga förhållningssätt till museets samlingar.

På Ingrid Schrams initiativ är vi nu en liten grupp som börjat träffas för att lära oss mer om de föremål i Hembygdsgården som visas för allmänheten. Avsikten är att vi så småningom ska kunna axla ansvaret som utställningsvärdar.

Det är inspirerande och fascinerande att lära av Ingrid och vi är hedrade att få ta del av hennes engagemang. Två gånger har vi träffats hittills, varav ett intressant studiebesök gjordes i Marka. (Marka var förr en betydande plats med skjutshåll, värdshus och eget ting...) Vår nästa träff planeras till onsdagen den 22 nov. kl.12.00 i Löflingska gården. Är Du intresserad av att lära dig mer om Östhammars historia och kan tänka Dig att förmedla kunskapen vidare är Du hjärtligt välkommen! Ring gärna i förväg.

May Strandberg, tel. 0173-12282

Preliminär "studieplan" för cirkeln

1. Genomgång av föremålen i Hembygdsgården
 2. Besök i Marka tillsammans med Anna Ström
 3. Närmare studier av föremålen i museet
 4. Fördjupning i olika hantverkstekniker och hantverkare i Östhammar
 5. Lär mer om fiske, jakt, husgeråd, textilier
 6. Fördjupa kunskaperna om stadens historia i stort
 7. Inventera gamla bilder
 8. Lägg upp guidningar för olika målgrupper
- Gör uppguidningar för varandra och för Ingrid Schram

God Jul!

I redaktionen denna gång:

Ingrid Wertelius

May Strandberg

Göran Andersson

Birgitta Ström





BERÄTTARCAFÉ I LÖFLINGSKA GÅRDEN

18 NOV 2000 KL 15.00

Bo Brundin

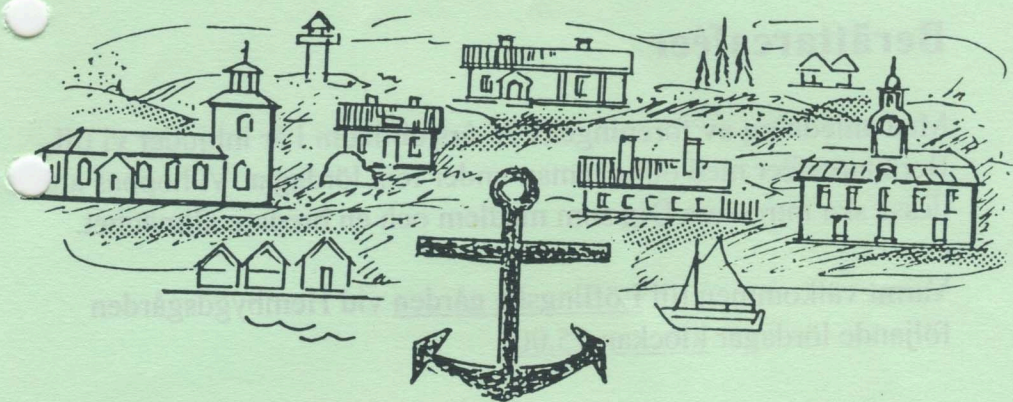
Att återvända till sin hembygd
-platser och människor man saknat och minns-

Alla hälsas varmt välkomna !

Frösåkers hembygdsförening



Vinjetten på bladets framsida har ritats av Rolf Lilja, Tyresö



Frösåkers Hembygdsförening

MEDLEMSBLAD

VÅREN 2000

ÖSTHAMMAR

Vår- och sommar

Berättarcaf er

Med anledning av föreningens 75-årsjubileum i  r inbjuder vi till Ber attarcaf er med olika teman under fem lördagar. Vi hoppas att dessa ska intressera Dig som medlem och en bredare allmänhet.

Varmt välkommen till L oflingska gården vid Hembygdsgården följande lördagar klockan 15.00:

- | | |
|---------|--|
| 1 april | B atsm n - soldater till sjöss.
Lokal forskning i Roslagen.
Margareta B ulow och Bertil Helmersson |
| 6 maj | Skr nor från bygden. Stig Unge |
| 3 juni | Hantverkare i Östhammar, visning av
föreningens föremål. Torbjörn Forsman |
| 2 sept | Politikerminnen.
Greta Owenius och Bertil Helmersson |
| 7 okt | Östhammar året runt, bildvisning.
Göran Andersson
Lokal: R dhussalen |

aktiviteter 2000

Övriga program

8-12 maj fr kl 09.00 Städvecka vid Hembygdsgården

1 juni kl 07.00 Gökotta med hemlig resa efter trumpetsolo från kyrktornet.
Samling vid Konsums parkering.
Tag med matsäck.

6 juni Nationaldagsfirande

24 juni kl 11.00 Gudstjänst vid Hembygdsgården

13 juli kl 18.00 Stadsvandring med Ann-Marie Löfstrand

30 juli kl 18.00 Stadsvandring med Ann-Marie Löfstrand

27 juli kl 18.00 Stadsvandring med Ann-Marie Löfstrand

1 aug kl 18.00 Stadsvandring med Ann-Marie Löfstrand

13 aug Hembygdens dag

Väl mött!

gdsförening

Kära medlemmar i Frösåkers Hembygdsförening!

Den här gången ser medlemsbladet inte ut som det brukat göra. Huvuddelen består av en broschyr, som några medlemmar har framställt och som är ämnad att delas ut vid turistbyrån till besökande i vår stad. Den vill tala om hur mycket intressant som finns i hembygds-parken och dessutom berätta något om Östhammars historia.

Omslaget till broschyren är bara till medlemmarna och talar om de aktiviteter som sker i vår förenings regi. Det är ovanligt mycket i år som ni ser, och det beror ju på att vi fyller 75 år. Vi i styrelsen hoppas naturligtvis, att många ska komma till våra program, och att vi ska få åtskilliga trevliga stunder tillsammans.

Väl mött!

IW

Kallelse till årsmöte

Alla medlemmar i Frösåkers Hembygdsförening hälsas varmt välkomna till årsmötet söndagen den 2 april kl 15.00 i Församlingshemmet, Östhammar.

Efter årsmötesförhandlingarna medverkar Eva Eriksson, Snesslinge, med en föreläsning om porslin. Tag gärna med eget porslin för bedömning av ålder mm.

Kaffeservering.

Varmt välkommen!

Styrelsen

Vinjetten på bladets framsida har ritats av Rolf Lilja, Tyresö.